

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 7. 5. 2025

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0070/SO/2025

Programová služba: EXPRES

Vysielateľ: D.EXPRES, k.s.

Číslo autorizácie vysielania: AR/22

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 2 zloženom z predsedu senátu doc. Mgr. Pavla Izraela, PhD. a členiek senátu Mgr. Andrey Cox a Mgr. Kataríny Začkovej postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. 0070/SO/2025 smerujúci voči vysielaniu programovej služby EXPRES vysielateľa D.EXPRES, k.s. a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 16 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 19. 5. 2025

Z: AO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 7. 5. 2025

Podnet na preverenie č. 0070/SO/2025 zaevidovaný dňa 25. 2. 2025

Podávateľ: fyzická osoba

Predmet podnetu: *Braňo Závodský naživo*

Deň a čas vysielania: 14. 2. 2025 12:12 hod.

Programová služba: EXPRES

Vysielateľ: D.EXPRES, k.s.

Číslo autorizácie: AR/22

Dátum: 29. 4. 2025

OBSAH PODNETU:

„Vážená Rada pre mediálne služby,

obraciam sa na Vás s podnetom týkajúcim sa relácie Braňo Závodský Naživo, ktorá bola odvysielaná dňa 14. februára 2025 o 12:10 na Rádiu Expres. Táto relácia, ktorá by mala byť priestorom pre vyváženú diskusiu a prezentáciu rôznych názorov, podľa môjho názoru nenaplnila požiadavky plurality a objektivity, ktoré sú zakotvené v zákone č. 264/2022 Z.z. o mediálnych službách.

Popis problému:

V relácii hosť prezentoval svoje názory a tvrdenia bez akejkoľvek oponentúry alebo vyváženého pohľadu. Konkrétne sa diskutovalo aj o cieľoch Ruska na Ukrajine, pričom nebolo spomenuté stanovisko ruskej strany ani dôvody, ktoré viedli k porušeniu medzinárodného práva. Namiesto faktov a vecnej analýzy sa relácia niesla v duchu fabulácií a dojmov, čo môže viesť k zavádzajúcej interpretácii reality. Napríklad hosť aj moderátor diskutovali o tom, čo sa stane, ak sa vojna na Ukrajine zastaví, pričom prezentovali scenár, že „posilnené a oddýchnuté Rusko opäť zaútočí na Ukrajinu“. Takéto tvrdenia, ktoré nie sú podložené faktami, môžu pôsobiť ako nenávistná propaganda a vyvolávať strach u poslucháčov. Cieľom takéhoto diskurzu sa zdá byť presvedčiť verejnosť, že „Rusku nie je možné veriť“, čo môže viesť k podpore pokračovania vojny. Tento prístup považujem za neetický a manipulatívny.

Dehumanizujúce výroky:

Vrcholom jednostrannej kritiky bol výrok hosta, ktorý označil slovenského premiéra za „putinskú blchu v európskom kožuchu“. Tento dehumanizujúci výrok zostal bez akéhokoľvek zásahu alebo spätnej väzby zo strany moderátora, čo naznačuje, že sa s ním stotožnil. Takéto vyjadrenia nie sú vhodné pre verejný priestor a môžu viesť k polarizácii spoločnosti a dokonca k potenciálnemu násiliu. Je neprijateľné, aby takéto výroky odznievali bez primeranej reakcie.

Jednostranná kritika premiéra:

Ďalším príkladom jednostrannej kritiky bolo hodnotenie hosta, ktorý označil premiéra za „politicky zmäteného a dezorientovaného“. Moderátor síce spomenul niektoré výroky premiéra, avšak neposkytol priestor pre ich vyváženú analýzu alebo obhajobu. Tento prístup nenaplnuje požiadavky plurality názorov a objektivity, ktoré sú zakotvené v zákone o mediálnych službách.

Zaujatosť moderátora:

Zaujatosť moderátora bola zrejmá aj v jeho vyjadrení, keď tvrdil, že „premiér lieta do Moskvy“, pričom skutočnosťou je, že premiér navštívil Moskvu raz, a to s cieľom zabezpečiť dodávky plynu. Takéto zveličovanie a snaha vytvárať kauzy bez reálneho podkladu je podľa môjho názoru neprofesionálne a môže viesť k dezinformáciám.

Záver a žiadosť:

Podľa môjho názoru relácia Braňo Závodský Naživo nenaplnila požiadavky zákona č. 264/2022 Z.z., konkrétne § 25 písmena a) a b), ktoré ukladajú povinnosť zabezpečiť pluralitu názorov, objektivitu a nestrannosť v spravodajských reláciách a reláciách aktuálnej publicistiky.

Žiadam Vás preto o preverenie, či nedošlo k porušeniu uvedených ustanovení zákona. Ak na vybavenie tohto podnetu nie je Rada pre mediálne služby vecne príslušná, prosím o jeho postúpenie príslušnej inštitúcii.

Ďakujem za pochopenie a za Vašu pozornosť. S pozdravom ...“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 25 písm. b): „Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektivnosti a nestrannosti programov, je povinný zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ namietal nevyváženosť a zaujatosť diskusného programu týkajúceho sa zahraničnej politiky (D. Trump a vojna na Ukrajine), zahraničnopolitických postojov R. Fica a smerovania Slovenska pod

jeho vedením. V programe mala podľa podávateľa zaznieť jednostranná kritika R. Fica bez adekvátnej reakcie moderátora, ktorý mal byť voči jeho osobe zaujatý.

Program sme posudzovali podľa ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z., teda hodnotili sme, či vysielateľ zabezpečil objektívnosť a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky.

Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 264/2022 Z. z. je aktuálna publicistika program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy.

Namietaný program považujeme v zmysle uvedenej definície za program aktuálnej publicistiky. Predmetom diskusie boli v čase vysielania programu aktuálne zahraničnopolitické témy (situácia ohľadne vojny na Ukrajine a snahy D. Trumpa o dosiahnutie prímeria/ukončenia vojny) a vyhlásenia a postoje predsedu vlády R. Fica v súvislosti s nimi. Témy diskusie vychádzali z vtedy aktuálnych udalostí – telefonát D. Trumpa s V. Putinom a V. Zelenským, vyhlásenie, resp. status R. Fica, ktorý bol reakciou na telefonát Trumpa s Putinom. Ako uviedol moderátor Závodský v úvode programu pri predstavení tém diskusie: *„Donald Trump telefonoval s Vladimírom Putinom o ukončení vojny na Ukrajine. Telefonoval aj s prezidentom Volodymyrom Zelenským. Telefonáty označil za produktívne a dobré. Náš premiér medzitým na sociálnej sieti hovorí o konci svetového poriadku, Európska únia a Ukrajina podľa neho prehrali tenisovou terminológiou 0:3 na sety.“*

Predmetom následnej diskusie (rozhovoru) s hosťom boli implikácie, možné scenáre a analýzy vychádzajúce z aktuálnych zahraničnopolitických udalostí, ako aj implikácie pre zahraničnopolitické postavenie a smerovanie Slovenska v súvislosti postojmi a výrokmí R. Fica.

Hosťom moderátora Braňa Závodského bol diplomat a bývalý minister zahraničných vecí Miroslav Wlachovský. V úvodnej časti programu sa diskutovalo o telefonátoch amerického prezidenta Trumpa s V. Putinom a V. Zelenským ohľadne potenciálnych mierových rokovaní. Moderátor to komentoval, že *„akoby hrozilo, že sa Trump s Putinom idú dohadovať úplne bez nás“*, na čo Wlachovský reagoval súhlasne. Wlachovský zdôraznil Trumpovu nepredvídateľnosť a nesplnený predvolebný sľub ukončiť vojnu za 24 hodín. Telefonáty však ukazujú, že konflikt je pre Trumpa prioritou. Wlachovský uviedol, že pôvodné ciele ruskej „trojdňovej operácie“, ktorej cieľom je „pokoriť“ Ukrajinu neboli naplnené a upozornil, že dosiahnuté prímerie by mohlo byť pre Rusko len prestávkou na posilnenie pozícií, nie trvalým mierom. Trump chce preniesť zodpovednosť za bezpečnosť Ukrajiny na Európu, čo Wlachovský považuje za nereálne bez jej zapojenia do rokovaní. Čo sa týka reakcie ukrajinskej strany na Trumpovu „mierovú“ iniciatívu, Zelenský podľa Wlachovského čelí domácemu tlaku vzhľadom na trojročné vojnové úsilie a nemôže akceptovať každý návrh Trumpa s Putinom. Wlachovský tiež vyhlásil, že mier môže nastať okamžite, keď si V. Putin povie, že odíde z Ukrajiny.

V ďalšej časti sa diskutovalo o reakcii R. Fica na telefonáty D. Trumpa, keď R. Fico vyhlásil, že EÚ je po Ukrajine druhým porazeným, že je bezradná a nikto sa s ňou nebaví (R. Fico použil športovú terminológiu, že Ukrajina a EÚ prehrávajú 0:3 na sety). Wlachovský uviedol, že prestáva R. Ficovi rozumieť a vnímať, čo je jeho rola, mal by sa konečne začať venovať práci pre Slovensko a venovať sa tomu, ako posilňovať spoločnú európsku obranu a nie hrať sa z pozície „medzinárodného guru“ na „Kissingera“. Wlachovský považuje R. Ficove verbálne útoky a jeho postoje voči EÚ za „výraz zúfalstva“. Uviedol, že podľa slovenských funkcionárov v Bruseli je Slovensko dnes irelevantné a s R. Ficom sa nikto nerozpráva. Vnímajú ho ako „putinskú blchu v európskom kožuchu“. R. Fico sa podľa neho chce napojiť na americkú administratívu, rokuje s Putinom, čínskym prezidentom, lenže náš záujem leží v Európe, na ktorú len frfle. R. Fico je podľa Wlachovského geopoliticky zmätený a dezorientovaný. Wlachovský mu tiež vyčíta, že kvôli jeho postojom k Ukrajine máme zlé vzťahy s Poľskom a jeho spôsob komunikácie smerom k Ukrajincom môže zanechať hlboké negatívne stopy v našom susedskom vzťahu k Ukrajine na roky dopredu.

Wlachovský v ďalšej diskusii kritizoval „bizarnú“ návštevu ruského veľvyslanca, štátu, ktorý nás považuje za nepriateľskú krajinu, na Úrade vlády a tiež R. Ficovu predvianočnú návštevu v Kremli u Putina. Už samotný formát rokovania s Putinom, kde bol R. Fico sám bez doprovodu ďalšieho slovenského diplomata považuje Wlachovský za zlý, „akoby išiel na koberček“. Tieto udalosti, ako aj R. Ficove vyhlásenie, že jeho návšteva u Putina bola „aktívnou prácou na budúcnosti“ vyvolávajú obavy

z posunu Slovenska do ruskej sféry vplyvu. Svet, v ktorom Slovensko nebude súčasťou Západu a NATO je podľa neho prudko proti záujmom našej krajiny.

V závere sa diskutovalo o potrebách Európy v súčasnej geopolitickej situácii. Podľa Wlachovského musí Európa vyzbrojovať, naštartovať obranný priemysel a veriť, že súčasťou týchto procesov bude aj Slovensko, lebo v opačnom prípade si strieľame do nohy a staneme sa oveľa zraniteľšími.

* * *

Všeobecné východiská posudzovania:

Rada vo svojich rozhodnutiach uvádza, že obsah diskusného programu tvoria v prevažnej miere hodnotiace komentáre, resp. hodnotiace úsudky, pri ktorých je posudzovanie pravdivosti nemožné (na rozdiel od skutkových tvrdení, resp. tvrdení faktov). V prípade prezentovania kontroverzných tém je posúdenie „správnosti“ hodnotiacich úsudkov veľmi často vecou subjektívneho vnímania. Pre naplnenie požiadavky objektívnosti a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky, ktorý pojednáva o kontroverzných témach, nie je teda nevyhnutné prezentovať iba objektívne fakty. Rada vo svojich rozhodnutiach uvádza, že je však potrebné, aby vysielateľ zabezpečil názorovú pluralitu tak, aby si recipient mohol vytvoriť na predmetnú tému ucelený názor na základe pluralitných a rozmanitých informácií a ponúknuť mu za týmto účelom viaceré relevantné pohľady, názory alebo informácie. Vysielateľ je povinný túto pluralitu a rozmanitosť **zabezpečiť aj prostredníctvom reakcií moderátora programu.**

Z rozhodovacej činnosti súdov však vyplýva, že požiadavku vyváženosti programov, ktorá vyplýva z požiadaviek objektivity a nestrannosti, **nemožno uplatňovať mechanicky**, ale uplatnenie tejto požiadavky sa musí **prispôbiť špecifickým okolnostiam konkrétneho prípadu**, napr. téme programu, typu programu, kontextu alebo spoločenským okolnostiam. Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 3 Sžo 33/2013 uviedol: „*Pojmy objektívnosť a nestrannosť sú pružnými právnymi pojmami, ktoré nie je možné presne právne definovať, ich obsah sa môže meniť, býva podmienený okolnosťami prípadu, na ktorý sa aplikuje právna norma. Tieto pojmy nie je možné explicitne definovať pre otvorený okruh prípadov, keďže jednotlivé informácie a vyjadrenia je nutné vnímať v kontexte ich použitia, a to aj s prihliadnutím na osoby, ktoré dostanú v konkrétnom príspevku priestor na vyjadrenie.*“

Porovnaniu požiadavky vyváženosti programov spravodajstva a programov politickej publicistiky (ktoré sú obdobou programov aktuálnej publicistiky) sa podrobne venoval rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 7 As 36/2012-24 zo dňa 3. 4. 2012, v ktorom súd uviedol: „*K pojmom zpravodajství a publicistika, jakož i objektivita a vyváženost, se podrobněji vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 26. 5. 2010, č. j. 3 As 6/2010 - 71. Vyšel především z žurnalistické doktríny (...), podle níž je úkolem zpravodajství pohotově přinášet věcnou informaci o aktuální události, kdežto účelem publicistických sdělení je informace komentovat a hodnotit, své adresáty pak získávat, přesvědčovat a vybízet. Smyslem zpravodajství je tedy výlučně veřejnost nezaujatě informovat, teprve cílem publicistiky je veřejné mínění ovlivňovat. Objektivita je základním požadavkem kladeným na zpravodajství, které se pokouší věcně, nestranně a nemanipulativně oddělit zprávu od komentáře. Ústřední charakteristikou takového postupu je ověřování pravdivosti výpovědi. Pojem objektivita tedy v sobě zahrnuje správnost (přesnost), transparentnost (uvádění pramenů) a věcnost (absence vlastních hodnocení). Nevyvážeností je pak skrytá forma stranickosti, kdy jsou v určité kontroverzní situaci některé názory potlačovány ve prospěch názorů jiných. Zásada vyváženosti tak spočívá v požadavku na rovnoměrné zastoupení politických alternativ, co do rozsahu a úpravy zpravodajství. Důraz na důsledné dodržování zásad objektivit a vyváženosti bude u zpravodajství o poznání větší, než v případě pořadů publicistických. Minimálně aspekt věcnosti se pak v publicistice z povahy věci neuplatní vůbec. Míra tolerance vůči případným prohřeškům proti zákonem postulovaným zásadám objektivit a vyváženosti bude různá v závislosti na tom, půjde-li o pořad publicistický či o zpravodajskou relaci. (...) Vzhledem k tomu, že zásada objektivit byla v daném případě porušena v pořadu zpravodajském, lze takové pochybení dle názoru Nejvyššího správního soudu hodnotit jako relativně závažnější, než stalo-li by se tak v pořadu politicko-publicistickém.*“

Najvyšší správní soud České republiky v rozsudku č. k. 10 As 100/2020-35 zo dňa 30. 9. 2020 uviedol: „**Smyslem zákonného rozlišení pořadů zpravodajských a pořadů publicistických je umožnit divákům učinit si vlastní názor na co nejobjektivněji prezentovaná fakta (u pořadů čistě zpravodajského charakteru, kde by provozovatel vysílání neměl divákům podsouvat žádné hodnotící soudy) na straně jedné, a poslechnout si nezřídka originální a kontroverzní názory a hodnotící soudy v publicistických pořadech na straně druhé. Jak již Nejvyšší správní soud řekl, úkolem „zpravodajství je „pohotově přinášet věcnou informaci o aktuální události“, přičemž by tato neměla obsahovat jakékoli emotivní výrazy, vulgarismy, slangová či argotická vyjádření, účelem publicistických sdělení je informace komentovat a hodnotit, své adresáty pak „získávat, přesvědčovat a vybízet“, k čemuž jsou oprávněna využívat obrazných a expresivních vyjádření tak říkajíc dle libosti“** [rozsudek ze dne 26. 5. 2010, čj. 3 As 6/2010-71, zde ve vztahu k TV Nova , část V.a)].“

Podľa odbornej literatúry, pojem „objektivita“ „môže znamenať protikladné pojmy, ako napríklad presnosť a vyváženosť. **Ak je správa presná, potom nemusí byť vyvážená; a ak je vyvážená (medzi rôznymi konkurenčnými názormi), potom nemusí byť presná.**“ (HEARNS-BRANAMAN, J: Journalism and the Philosophy of Truth. Beyond Objectivity and Balance. Routledge, 2016). Presnosť/pravdivosť na jednej strane a vyváženosť na druhej strane sa teda môžu navzájom za istých okolností aj vylučovať. **Pri nesporných či preukázaných faktoch musí preto byť dôraz na pravdivosti a presnosti, a nie na vyváženosti.** Vyvažovanie preukázaného faktu, alebo faktu, na ktorom je široký odborný konsenzus, by totiž znamenalo skresľovanie reality alebo relativizáciu pravdy, čo by bolo v priamom rozpore s požiadavkou objektivity. **Ak sú však prezentované kontroverzné alebo doposiaľ nepreukázané fakty, vtedy treba klásť dôraz skôr na vyváženosť.**

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva je potrebné rozlišovať, či je vyjadrenie **skutkovým tvrdením** (tvrdením nejakého faktu), alebo či je **hodnotiacim úsudkom**. Je podstatné, či obsahom vyjadrenia sú empiricky overiteľné fakty, teda konštatovanie určitej objektívnej skutočnosti, alebo či má vyjadrenie charakter hodnotiaceho úsudku, t.j. subjektívneho názoru či postoja.¹ Skutkové tvrdenie (nazývané aj „fakt“) je teda tvrdenie, o ktorom možno jednoznačne povedať, že je pravdivé alebo nepravdivé. Hodnotiaci úsudok (resp. názor, postoj, hodnotenie) je naopak tvrdenie, ktorého pravdivosť sa nedá objektívne preukázať a nemôže sa ani vyžadovať, aby bola pravdivosť hodnotiacich úsudkov preukázaná. **Hodnotiace úsudky preto požívajú vysokú mieru slobody prejavu.**

Z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva však vyplýva, že aj hodnotiaci úsudok môže byť excesom a nemusí byť chránený slobodou prejavu – a to najmä vtedy, keď hodnotiaci úsudok nemá faktický (skutkový) základ, z ktorého by mohol byť vyvodенý. **Hodnotiaci úsudok však požíva vysokú mieru slobody prejavu, ak reálne existuje faktický (skutkový) základ, z ktorého bol tento hodnotiaci úsudok vyvodенý.** Z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva však zároveň vyplýva, že **pri uvádzaní názorov či hodnotiacich úsudkov nie je vždy potrebné súčasne výslovne uviesť aj fakty, na ktorých sa hodnotiace úsudky zakladajú.** Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí **Otegi Mondragon v. Španielsko** uviedol, že „**povinnosť uviesť skutočnosti na podporu hodnotiaceho úsudku je menej prísna, ak sú informácie už známe širokej verejnosti**“. V rozhodnutí **Feldek v. Slovensko** Európsky súd pre ľudské práva uviedol: „...**Súd zásadne nemôže prijať tvrdenie, že hodnotiaci výrok môže byť za takýto považovaný, len ak je sprevádzaný faktami, na ktorých bol výrok založený... Nevyhnutnosť spojenia medzi hodnotiacim výrokom a faktami na jeho podporu sa môže pohybovať od prípadu k prípadu podľa osobitných okolností. V tejto veci je Súd uspokojený tým, že hodnotiaci výrok, ktorý urobil sťažovateľ, bol založený na informáciách, ktoré už boli známe širšej verejnosti...**“.

Možno tiež podotknúť, že Rada v inom prípade iného vysielateľa zastavila konanie začaté za možné porušenie objektivity a nestrannosti diskusného programu aktuálnej publicistiky (rozhodnutie č. RZK/152/2023 zo dňa 22. 11. 2023), a to napriek tomu, že hosť v diskusnom programe (s jedným

¹ Napr. BARTON, M.: Svoboda projevu: principy, garance, meze. Praha: Nakladatelství Leges s. r. o., 2010, s. 85.

hostom) uvádzal vyhranené a expresívne kritické hodnotenia svojich politických súperov alebo politickej situácie a moderátor viaceré jeho kritické vyjadrenia nevyvažoval. **Rada však zastavila toto správne konanie z dôvodu, že hodnotiace úsudky požívajú vysokú mieru slobody prejavu** a pri posudzovaní objektivity treba uplatniť prístup minimalizácie zásahu do ústavného práva na slobodu prejavu, ktorý vyplýva z čl. 26 ods. 4 Ústavy SR a z ústavného testu proporcionality. Rada v tomto rozhodnutí uviedla: „Z ústavnej zásady proporcionality vyjadrenej v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR vyplýva požiadavka, že do základného práva na slobodu prejavu a šírenie informácií je možné zasiahnuť len vtedy, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné, z čoho vyplýva požiadavka minimalizácie zásahu do základného práva na slobodu prejavu. (...) ...možno podľa názoru Rady konštatovať, že hoci moderátor pri niektorých vyhranených vyjadreniach hosta programu neprejavil dostatočnú aktivitu a nereagoval na ne, väčšina vyjadrení hosta programu uvedených v oznámení o začatí konania mala povahu hodnotiacich úsudkov, resp. vyjadrenia názoru na konkrétne reálne udalosti alebo skutočnosti, hoci častokrát bola forma vyjadrenia názoru expresívna alebo hyperbolizovaná. Možno konštatovať, že hoci moderátor mohol vyvinúť väčšiu aktivitu a mohol vo väčšej miere vyvažovať vyjadrenia hosta programu svojimi reakciami, čo sa týka posúdenia objektivity a nestrannosti možno prípad predmetného programu považovať za hraničný prípad, v ktorom je potrebné prípadné udelenie sankcie dôkladne zvážiť, aby vyžadovanie reakcií moderátora pod hrozbou sankcie nebolo neprimeraným bremenom kladeným na vysielateľa. Ako bolo uvedené vyššie, podľa názoru Rady možno konštatovať, že viaceré vyjadrenia hosta programu, ktoré boli uvedené aj v oznámení o začatí konania, boli hodnotiacimi úsudkami, a neboli tvrdeniami faktov. Hodnotiace úsudky vo všeobecnosti, aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, požívajú vyššiu mieru slobody prejavu ako tvrdenia faktov, resp. skutočností. Hoci boli niektoré hodnotiace úsudky hosta programu expresívne alebo vyjadrené pomocou hyperbol (...), v prípade hodnotiacich úsudkov nie je vyžadovaná taká vysoká miera intenzity reakcií moderátora, ako v prípade tvrdenia faktov, a to v záujme minimalizácie zásahu do základného práva na slobodu prejavu. (...) Vzhľadom na povahu a formuláciu vyjadrení hosta programu, vzhľadom na celkové vyznenie, spracovanie a obsah namietaného programu a vzhľadom na ústavnú požiadavku minimalizácie zásahu do slobody prejavu, je Rada toho názoru, že nedostatok reakcií moderátora v predmetnom prípade nedosiahol až takú intenzitu, ktorá by mala tak závažný dopad na právo verejnosti byť objektívne a nestranne informovaný o veciach verejného záujmu a o spoločensky relevantných témach, aby bolo nevyhnutné udeliť vysielateľovi sankciu a zasiahnuť do slobody prejavu vysielateľa.“

* * *

Posúdenie predmetného programu:

Podávateľ namietal prezentovanie nevyváženého pohľadu pri diskusii o cieľoch Ruska na Ukrajine, resp. nesprostredkovanie perspektív ruskej strany, čo sa týka vypuknutia konfliktu a „dôvodov, ktoré viedli Rusko k porušeniu medzinárodného práva“. Podľa neho sa diskusia niesla v duchu fabulácií a dojmov namiesto faktov a vecnej analýzy. Prezentovaný scenár týkajúci sa možného prímeria, že „posilnené a oddychnuté Rusko opäť zaútočí na Ukrajinu“ podľa podávateľa nie je podložené faktami a môže pôsobiť ako „nenávistná propaganda“. Ide podľa neho o manipulatívny a neetický prístup s cieľom presvedčiť verejnosť, že „Rusku nie je možné veriť“.

V programe v súvislosti s uvedenou námietkou zaznelo:

M. Wlachovský: „Tá debata je naozaj taká, že mier môže nastať okamžite, stále platí tá téza, čo platí už tri roky. Mier môže nastať okamžite, keď Vladimir Putin si povie, že proste odcvála so svojimi vojskami...“

moderátor: „Presne tak.“

M. Wlachovský: „...s ktorými napadol, napadol nezávislú susednú Ukrajinu. No ale tak to asi nie je zrejme cieľom trojdňovej operácie, ktorá trvá tri roky a cieľom, cieľom toho je získať, získať územie a nejakým spôsobom znehybniť a zneutralizovať a povedal by som pokoriť Ukrajinu až do momentu jej nejakej úplnej, úplného poníženia...“

moderátor: „Ak hovorí prezident Trump, že verí Vladimirovi Putinovi, že chce mier?“

M. Wlachovský: „No ja mu, ja mu verím možno už dneska tiež preto, že naozaj Rusko nie je v dobrej kondícii a trochu ako takého nádychu, výdychu by si to zrejme prijal aj Vladimir Putin. Problém je v tom, že to prímerie, ktoré nazveme mierom, môže znamenať len oddych pred ďalšou fázou agresie.“

moderátor: „Presne na to som sa chcel spýtať.“

M. Wlachovský: „Môže sa stať proste, že prímerie potrvá, ja neviem, možno aj počas celého obdobia mandátu mandátu Donalda Trumpa, ale to dá Rusku, ktoré dneska už funguje de facto na ako ako vojenská ekonomika, šancu dozbrojiť, pripraviť, pripraviť ďalšie, ďalšie kádre.“

moderátor: „A potom v príhodnom čase napríklad po konci mandátu Donalda Trumpa to spustiť...“

Dôvody a ciele ruskej strany pre inváziu na Ukrajinu sú všeobecne známe a nemenia sa v čase. Prvýkrát sa s nimi celosvetová verejnosť mohla zoznámiť v prejave prezidenta Putina 24. 2. 2022 (deň začiatku invázie). Putin v prejave oznámil, že ruská armáda začne „špeciálnu vojenskú operáciu“ na východnej Ukrajine s cieľom „demilitarizovať a denacifikovať Ukrajinu“. Moskva vraj nemôže tolerovať hrozby, ktoré prichádzajú z Ukrajiny. Uviedol, že nezostala žiadna iná možnosť na ochranu Ruska a jeho ľudí, len tá, ktorú bude nútený využiť. Situácia si podľa neho vyžaduje rozhodné a okamžité kroky. Putin sa zmienil o rozširovaní NATO na východ a označil to ako nebezpečné a neakceptovateľné pre Rusko. Uviedol, že Ukrajina sa stáva „protiruským“ štátom, pričom krajiny NATO jej dodávajú „najmodernejšie zbrane“. Vyhlásil, že neplánuje okupovať ukrajinské územie a že podporuje právo obyvateľov Ukrajiny na sebaurčenie. Putin tiež varoval iné krajiny pred zasahovaním do konfliktu.²

Kremeľ sa tiež o ukrajinských vládných predstaviteľoch dlhodobo vyjadruje ako o „neonacistoch“ a spochybňuje právo Ukrajiny na existenciu.³

Deklarované dôvody invázie Ruska na Ukrajinu boli medzinárodným spoločenstvom a odborníkmi vo všeobecnosti odmietnuté a vyvrátené.

Rusko používa viaceré kľúčové dôvody na ospravedlnenie agresie voči Ukrajine: potreba „denacifikácie“ Ukrajiny a jej vedenia; ochrana ruskojazyčného obyvateľstva na východe Ukrajiny; ohrozenie zo strany NATO a zabránenie jeho rozširovaniu na východ; historické nároky na územie Ukrajiny, resp. tvrdenie, že Rusko a Ukrajina sú jeden národ. Pozreli sme sa bližšie na jednotlivé dôvody a na to aké postoje a reakcie vyvolali v odbornej komunite (historici, odborníci na medzinárodne vzťahy) a medzinárodnom spoločenstve.

Rusko tvrdí, že bojuje za „denacifikáciu“ Ukrajiny a vykresľuje ukrajinskú vládu ako ovládanú neonacistami. Viacerí odborníci však poukazujú na skutočnosť, že Ukrajina je demokratická krajina vedená prezidentom židovského pôvodu, ktorého rodina trpela počas holokaustu. Hoci krajne pravicové skupiny na Ukrajine existujú (tak ako aj v mnohých iných krajinách), sú v menšine a majú minimálnu politickú moc. Odborníci z Komisie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (Commission on Security and Cooperation in Europe - CSCE), čo je nezávislá agentúra vlády Spojených štátov, napr. zdôrazňujú, že tvrdenia o „denacifikácii“ sú nielen zavádzajúce, ale aj nekoherentné pre západné publikum, ktoré spája nacizmus s antisemitizmom a holokaustom, a preto chápe „denacifikáciu“ krajiny vedenú židovským prezidentom ako nemožnú. Putinova rétorika vychádza z rozprávania o Veľkej vlasteneckej vojne z čias sovietskej éry, ktoré zdôrazňuje sovietske utrpenie a víťazstvo nad nacizmom a zároveň bagatelizuje prvok holokaustu a konkrétne skúsenosti židovských obetí počas neho. Takto rámcovaný príbeh umožňuje Putinovi zdefinovať svoju agresiu ako obranu proti nacizmu a zároveň zakrývať skutočný zámer jeho invázie – útok na ukrajinskú identitu. Naratív o „denacifikácii“ je považovaný za propagandistický nástroj na ospravedlnenie agresie.⁴

Rusko odôvodňuje inváziu tvrdením o potrebe chrániť ruskojazyčné obyvateľstvo na východe Ukrajiny. Ministerstvo zahraničných vecí SR (MZV) na svojej stránke v časti, kde vyvracia mýty o Ukrajine, upozorňuje, že „neexistujú žiadne dôkazy o systematickom prenasledovaní rusky hovoriacich občanov ukrajinskými orgánmi. Podobne neexistujú žiadne známky systematického zabíjania na Ukrajine

² https://en.wikipedia.org/wiki/On_conducting_a_special_military_operation

³ https://en.wikipedia.org/wiki/Russian_invasion_of_Ukraine

⁴ <https://www.npr.org/2022/03/01/1083677765/putin-denazify-ukraine-russia-history>;
<https://www.csce.gov/articles/debunking-denazification/>

na základe národnostných, rasových, náboženských, kultúrnych alebo jazykových dôvodov. Potvrdila to Rada Európy, Úrad vysokého komisára OSN pre ľudské práva a OBSE, ktorá od roku 2014 vedie pozorovateľskú misiu v Donbase. Jej členmi boli aj ruskí pozorovatelia. V žiadnej správe misie OBSE nie je žiadna zmienka o genocíde rusky hovoriacich obyvateľov.“ Ministerstvo tiež uvádza, že tvrdenie o „genocíde“ ruskojazyčného obyvateľstva sú dezinformáciou, ktorá bola zneužitá aj na ospravedlnenie ruskej invázie vo februári 2022.⁵

Rusko používa pre zdôvodnenie svojej invázie aj argument o ohrození zo strany NATO jeho rozširovaním na východ k ruským hraniciam (resp., že je obkľúčené nepriateľmi a potrebuje sa brániť). Tomuto naratívu sa venuje napr. Európska komisia na svojej stránke vyvracajúcej mýty a falošné naratívy spojené s vojnou Ruska proti Ukrajine. Komisia tvrdí, že rozširovanie NATO nepredstavuje ohrozenie pre Rusko a pripomína, že Rusko je geograficky najväčšou krajinou sveta s počtom obyvateľov viac ako 140 miliónov, má jedny z najväčších ozbrojených síl na svete a najvyšší počet jadrových zbraní. Podľa Komisie je absurdné vykresľovať Rusko ako krajinu v akútnom ohrození. Z geografického hľadiska je menej ako jedna šesťnástina pozemnej hranice Ruska s krajinami, ktoré sú členmi NATO. Zo 14 krajín, s ktorými Rusko hraničí, je len päť členmi NATO. Komisia tvrdí, že ako suverénna krajina má Ukrajina plné právo zvoliť si svoju politiku a spojenectvá. Názor, že Rusko by malo mať právo veta nad suverénnymi rozhodnutiami Ukrajiny, je nepodložený. Komisia pripomína, že ani EÚ ani NATO si nenárokujú právo veta, pokiaľ ide o to, ktoré štáty môžu byť členom Organizácie zmluvy o kolektívnej bezpečnosti (Collective Security Treaty Organization - CSTO), pretože EÚ a NATO nie sú zmluvnými stranami tejto zmluvy. S uvedeným naratívom sa spája tiež rozšírený „mýtus“, že Západ mal sľúbiť Rusku pri zjednocovaní Nemecka po konci Studenej vojny, že NATO sa nebude rozširovať. Západ údajne tento sľub porušil, čo viedlo k nedôvere a nepriateľstvu zo strany Ruska. Prestížny nezávislý think-tank Chatham House so sídlom v Londýne (založený v roku 1920), ktorý sa zaoberá medzinárodnou politikou, tento „mýtus“ vyvracia. Chatham House uvádza, že neexistujú formálne záväzky, ktoré by takýto sľub dokladali. Rozpad ZSSR vytvoril novú geopolitickú realitu a odlišné pohľady na európsku bezpečnosť. Počiatočný odpor Ruska voči rozširovaniu NATO sa nepremietol do schopnosti tento proces zastaviť. Chatham House predkladá argument, že ruská bezpečnostná stratégia, ktorá vychádza z historickej perspektívy uprednostňuje vplyv nad susednými štátmi ako prostriedok bezpečnosti, by zostala agresívna bez ohľadu na rozširovanie NATO.⁶

Chatham House vyvracia aj ďalší prezentovaný argument v prospech ruského ťaženia proti Ukrajine. Tým je naratív o historických nárokoch Ruska na Ukrajinu, resp. naratív opakovane šírený napr. aj prezidentom Putinom, že Ukrajinci, Bielorusi a Rusi sú jedným národom. Táto myšlienka má podľa Chatham House historické korene siahajúce až do imperiálneho Ruska a Kreml ju využíva na zdôvodnenie svojich geopolitických nárokov na Ukrajinu a Bielorusko. Tvrdenie, že Ukrajina a Bielorusko sú „subnárodmi“ väčšej ruskej identity, skresľuje ich historický kontext a prínos. Rozprávanie vychádza z perspektívy historickej Moskvy (Moskovskej Rusi), ktorá sa vykresľuje ako právoplatný dedič Kyjevskej Rusi, pričom bagatelizuje vplyv Litovského veľkoveľkovoľvodstva a jedinečný vývoj, čo sa týka ukrajinskej a bieloruskej histórie. Tento „mýtus“ neuznáva odlišné kultúrne, jazykové a historické aspekty definujúce ukrajinskú a bieloruskú identitu, ktoré sa vyvinuli oddelene od ruskej identity. Koncept „trojjediného národa“ nezohľadňuje európske korene ukrajinskej a bieloruskej identity, ktoré sa formovali pred začiatkom ruskej nadvlády koncom 18. storočia. Chatham House uvádza, že kým Rusko sa pokúšalo privlastniť si tieto kultúry, Litovské veľkoveľkovoľvodstvo je skutočným dedičom tradícií Kyjevskej Rusi, pretože integrovalo jej právny poriadok a udržiavalo bieloruštinu ako štátny jazyk.⁷

Inváziu Ruska opakovane odsúdila väčšina medzinárodného spoločenstva. Valné zhromaždenie OSN (VZ OSN) prijalo 2. 3. 2022 rezolúciu ES-11/1 odsudzujúcu „agresiu Ruskej federácie proti Ukrajine“,

⁵ <https://www.mzv.sk/en/web/en/news/myths-and-facts/myths-and-facts-about-ukraine>

⁶ https://enlargement.ec.europa.eu/news/disinformation-about-current-russia-ukraine-conflict-seven-myths-debunked-2022-01-24_en; <https://www.chathamhouse.org/2021/05/myths-and-misconceptions-debate-russia/myth-03-russia-was-promised-nato-would-not-enlarge>

⁷ <https://www.chathamhouse.org/2021/05/myths-and-misconceptions-debate-russia/myth-11-peoples-ukraine-belarus-and-russia-are-one>

ktorá je porušením článku 2 ods. 4 Charty OSN, a požadovalo úplné stiahnutie ruských síl, ako aj zrušenie rozhodnutia uznať samozvané Doneckú a Luhanskú republiku. Rezolúciu podporilo 96 krajín a bola prijatá 141 hlasmi za, 5 proti a 35 sa zdržalo. Vo februári 2023 bola pri príležitosti prvého výročia invázie prijatá rezolúcia ES-11/6, ktorá počtom hlasov 141 za, 7 proti a 32 zdržalo sa opätovne potvrdila podporu suverenity, nezávislosti a územnej celistvosti Ukrajiny v rámci jej medzinárodne uznaných hraníc. Naposledy sa VZ OSN zaoberalo ruskou inváziou na Ukrajinu vo februári 2025 pri treťom výročí vypuknutia vojny. Valné zhromaždenie prijalo počtom hlasov 93 za, 18 proti a 65 zdržalo sa rezolúciu vyzývajúcu na okamžité stiahnutie ruských síl z Ukrajiny a potvrdzujúcu jej „zvrchovanosť, nezávislosť, jednotu a územnú celistosť“. Slovenská republika všetky tieto rezolúcie podporila.⁸

Domnievame sa, že pre zabezpečenie objektívnosti posudzovaného programu nebolo nevyhnutné, aby bol prezentovaný pohľad, resp. dôvody a ciele ruskej strany, ako namietal podávateľ. Diskusia sa primárne netýkala povahy alebo príčin konfliktu ako takého, ale reagovala len na aktuálny vývoj, čo sa týka iniciatívy D. Trumpa.

V programe prezentovaný a podávateľom namietaný názor, že Rusko môže využiť prímerie na „oddych pred ďalšou fázou agresie“, nie je v medzinárodnej komunite ojedinelým názorom. Tento názor odráža históriu konfliktu a deklarované ciele Ruska (Rusko rozpútalo konflikt už v roku 2014 anexiou Krymu, následné Minské dohody však nepriniesli trvalý mier, ale slúžili ako pauza pred eskaláciou v roku 2022) a zdieľala ho vo februári 2025 napr. aj vysoká predstaviteľka EÚ pre zahraničné veci Kaja Kallasová, ktorá vyhlásila, že história ukázala, že prímeria boli pre Rusko len príležitosťou na „preskupenie a prezbrojenie“. V obdobnom duchu sa vyjadrili napr. aj experti z amerického Centra pre strategické a medzinárodné štúdie (CSIS), ktorí uviedli, že historické skúsenosti naznačujú pravdepodobné nedodržiavanie dohôd zo strany Ruska a ak nebude cítiť vážnu vojenskú silu, riziko porušenia prímeria bude vysoké. Český politický geograf Michael Romancov z Fakulty sociálnych vied Karlovej univerzity sa v predmetnej súvislosti vyjadril nasledovne: *„Rusko nedodržuje žiadne medzinárodné zmluvy, keď sa mu to nehodí. To je niečo, čo platí nielen teraz. Iba blázon by v tomto momente veril, že Rusko dodrží to, čo bude napísané na papieri.“*⁹

V programe prezentované vyjadrenie M. Wlachovského teda nie je originálnym názorom, ktorý by si podľa nás vyžadoval bezprostrednú reakciu. Rovnako ako aj ďalšie prezentované vyjadrenie M. Wlachovského, podľa ktorého „mier môže nastať okamžite, keď Vladimir Putin si povie, že proste odcvára so svojimi vojskami“, ide o hodnotiace úsudky, ktoré podľa nás vychádzajú z reálneho, existujúceho skutkového stavu, resp. konkrétnych historických skúseností s konaním Ruskej federácie. Hodnotiace úsudky vo všeobecnosti, aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, požívajú vyššiu mieru slobody prejavu ako tvrdenia faktov, resp. skutočností. Z toho vyplýva, že v prípade hodnotiacich úsudkov vychádzajúcich z existujúceho skutkového základu nie je vyžadovaná taká vysoká miera intenzity vyvažujúcich reakcií moderátora, ako v prípade tvrdenia faktov, a to v záujme minimalizácie zásahu do základného práva na slobodu prejavu. Toto bolo konštatované napríklad aj v rozhodnutí Rady č. RZK/152/2023 zo dňa 22. 11. 2023, v ktorom sa posudzovala otázka, či bol moderátor programu aktuálnej publicistiky povinný reagovať na hodnotiace úsudky podpredsedu Smeru-SD Ľ. Blahu, pričom Rada týmto rozhodnutím konanie voči vysielateľovi zastavila.

⁸ <https://www.aljazeera.com/news/2022/3/3/unga-resolution-against-ukraine-invasion-full-text>;
https://cs.wikipedia.org/wiki/Rezolu%C5%99%C3%A1dn%C3%A9ho_zased%C3%A1n%C3%AD_Valn%C3%A9ho_shrom%C3%A1%C5%BEd%C4%9Bn%C3%AD_OSN_%C4%8D._11/1;
https://en.wikipedia.org/wiki/United_Nations_General_Assembly_Resolution_ES-11/6;
<https://www.topky.sk/cl/10/2978931/Valne-zhromazdenie-OSN-Ukrajinsku-rezoluciu-nepodporilo-USA-a-Rusko--SNS-sa-buri--ze-Slovensko-bolo-ZA>

⁹ <https://www.sme.sk/minuta/23453386/kallasova-rusko-sa-stale-nevzdalo-cielov-na-ukrajine-mier-v-skutocnosti-nechce>;
<https://spravy.pravda.sk/svet/clanok/743709-online-masivne-ruske-nalety-pokracuju-zasiahli-odesu-trump-tlaci-na-kyjev-aj-moskvu/>;
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10095426857-interview-ct24/225411058040324/>;
<https://www.instagram.com/p/DHmH5MTqKdE/>

Ako sme uviedli vyššie, deklarované dôvody ruskej strany pre inváziu (ktorých absenciu v programe podávateľ namietal), boli vo všeobecnosti medzinárodným spoločenstvom a odbornou komunitou odmietnuté a vyvrátené. Samotná invázia bola opakovane odsúdená a označená ako nezákonná väčšinou členov VZ OSN vrátane Slovenskej republiky.

Na základe uvedeného si myslíme, že zastúpenie názorov vysvetľujúcich, resp. obhajujúcich ruskú „agresiu“ voči Ukrajine, by mohlo byť vnímané ako tzv. mechanické vyvažovanie. Odborná literatúra v tejto súvislosti uvádza: „...bezduché prednesenie argumentov oboch strán je pri snahe o maximalizovanie objektivity nielen neúčinné, ale je aj jej prekážkou. ...je absurdné navrhovať, ako to urobil jeden program BBC, že „by mohol existovať neutrálny postoj k vykorisťovaniu a rasizmu“.“¹⁰

Ďalšie námietky podávateľa sa týkali výrokov namierených voči R. Ficovi. Podávateľ namietal výrok M. Wlachovského, že Fico je „putinská blcha v európskom kožuchu“. Taktiež namietal výrok, že premiér je „politicky zmätený a dezorientovaný“.

V programe v tejto súvislosti zaznelo:

moderátor: „Ako je to možné, keď on hovorí, že chce byť aktívny práve aj na pôde Európskej únie v presadzovaní tej suverénnej slovenskej zahraničnej politiky.“

M. Wlachovský: „Ale ako to robí?“

moderátor: „Ja neviem, povedzte vy.“

M. Wlachovský: „Jeho dneska vnímajú ako putinskú blchu v európskom kožuchu. Keď to tak mám povedať.“

moderátor: „Hej, fakt takto?“

M. Wlachovský: „No tak však sa tak správa a tá cesta do Moskvy, to čo myslíte akože, to potešilo jeho partnerov za rokovacím stolom? To... proste jednoducho stratili sme dôveryhodnosť našich najbližších partnerov. To si treba povedať...“

moderátor: „To je fakt, aj dneska.“

M. Wlachovský: „V Európe je to fakt, v Európe je to fakt, hej?“

Na inom mieste:

moderátor: „No tak presne, veď práve to som chcel povedať, že áno, pán predseda vlády má skôr veľmi negatívne až nepriateľské vyhlásenia smerom k únii. Veď za všetky snád' asi stačí si spomenúť, že Západu ide o to, aby sa zabíjali Slovania a nie o mier.“

M. Wlachovský: „A on sa kde v tom vidí? On je ten Východ, alebo je ten Slovan, alebo je ten Západ?“

moderátor: „Kde ho vidíte vy, je otázka?“

M. Wlachovský: „Ja ho vidím ako človeka, ktorý je geopoliticky zmätený a dezorientovaný, keď mám pravdu povedať.“

M. Wlachovský prirovnal R. Fica k „putinskej blche v európskom kožuchu“, resp. povedal, že ho tak vnímajú na pôde EÚ. Hoci ide o pomerne expresívne vyjadrenie, v danom kontexte považujeme jeho použitie za prípustné. Ide o hodnotiaci úsudok hosťa, ktorý vychádza z konania R. Ficova, jeho postojov a vyhlásení v oblasti zahraničnej politiky. V programe bola v súvislosti s uvedeným tvrdením spomenutá jeho cesta do Moskvy za V. Putinom a tzv. suverénna slovenská zahraničná politika. Tvrdenie Wlachovského, že R. Fica vidí ako geopoliticky zmäteného a dezorientovaného človeka bolo zase komentárom k jeho negatívne až nepriateľsky ladeným vyhláseniam smerom k EÚ, resp. Západu, konkrétne k výroku R. Fica, že „Západu ide o to, aby sa zabíjali Slovania a nie o mier“.

Uvedený výrok zmienený moderátorom Závodským v programe R. Fico prezentoval napr. pri príležitosti 2. výročia vypuknutia vojny na Ukrajine, keď uviedol, že „Slovania sa zabíjajú a západ to podporuje“.¹¹

¹⁰ Boudana, S.: A definition of journalistic objectivity as a performance. Media, Culture & Society 33(3), 2011, s. 394.

¹¹ <https://plus.noviny.sk/894563-slovania-sa-zabijaju-a-zapad-to-podporuje-tvrdi-fico-politici-reaguju-na-vyrocie-vojny>

R. Fico je za svoju zahraničnú politiku kritizovaný doma aj v zahraničí. Predstavitelia EÚ a viacerých členských štátov vnímajú slovenskú zahraničnú politiku ako rozpornú s hlavným prúdom EÚ, najmä čo sa týka Ukrajiny. Kritika sa sústreďuje na odmietavý postoj v otázke vojenskej pomoci Ukrajine a na náklonnosť R. Fica k Rusku, čo je vnímané ako oslabovanie európskej jednoty.

K odmietavým postojom R. Fica v otázke podpory Ukrajiny Západom a sankciám voči Rusku sa v minulosti kriticky vyjadroval napr. český premiér P. Fiala: „*Všetci si prajeme mier. Ale k mieru vedie jedna cesta – že zabránime agresorovi, aby naplnil svoje ciele, že nebudeme ustupovať nespravodlivosti, agresívnej vojne, zlu. A pomôžeme tým, ktorí sú nespravodlivo napadnutí, a pomôžeme im brániť sa. K mieru nikdy nevedlo to, že zložíme zbrane, skryjeme sa a ustúpime. Myslím, že máme veľké množstvo príkladov z minulosti. Máme skúsenosti z našich krajín – čo to znamená, keď sa ustupuje agresívnym režimom. A keď si niekto myslí, že takto dosiahne mier, nedosiahne ho.*“ K postojom Slovenska (a Maďarska) sa kriticky vyjadroval aj poľský premiér D. Tusk: „*Je to akýsi paradox, že dnes z Budapešti a Bratislavy prichádzajú také nejednoznačné signály, čo sa týka Putina a Ruska.*“¹²

Kritické reakcie vyvolala zmienená cesta R. Fica do Moskvy za V. Putinom, s ktorým údajne rokoval o dodávkach plynu na Slovensko. Český minister zahraničných vecí J. Lipavský v tejto súvislosti uviedol: „*Bola to česká vláda, ktorá zaistila nezávislosť na ruských energetických dodávkach tak, aby sme sa nemuseli plaziť pred masovým vrahom. A bola to vláda P. Fialu, ktorá rozhodla o odložení vládných konzultácií, čo sa s každým ďalším krokom slovenskej vlády ukazuje prezieravejšie.*“¹³ R. Fica kritizoval aj ukrajinský prezident V. Zelenskyj, podľa ktorého si európski lídri všimli, že R. Fico nechce participovať na spoločnej európskej práci na energetickej nezávislosti, ani hľadať náhradu za ruský plyn. Uviedol tiež, že R. Fico „*chce pomôcť Rusku vytlačiť americký plyn a energetické zdroje iných partnerov z Európy, čo naznačuje, že chce pomôcť Putinovi zarobiť peniaze na financovanie vojny a oslabiť Európu.*“¹⁴

Návštevu R. Fica v Moskve si všimli aj svetové médiá, ktoré informovali o proruskom postoji R. Fica alebo o jeho chystanej opätovnej návšteve Moskvy v máji, kde sa má zúčastniť vojenskej prehliadky pri výročí ukončenia 2. svetovej vojny.¹⁵

Najnovšie sa o Slovensku v súvislosti so zahraničnopolitickými postojmi vlády vyjadroval napr. fínsky prezident Alexander Stubb, ktorý uviedol: „*To, čo začínam pozorovať, je flexibilnejšia Európa - alebo niečo, čo by sme mohli nazvať EÚ plus a mínus. Pričom plus je Spojené kráľovstvo, Nórsko a Island, a možno to mínus sú také členské štáty ako Maďarsko a Slovensko, ktoré sú v súčasnosti vnútri Európskej únie tak trochu problematické.*“¹⁶

Ako sme uviedli, podávateľove námietky voči vyjadreniam hosta, že R. Fico je v Európe vnímaný ako „putinská blcha v európskom kožuchu“ a že je „geopoliticky zmätený a dezorientovaný“ sú hodnotiace úsudky vychádzajúce z existujúceho skutkového základu, ktorým sú kroky R. Fica, jeho postoje a vyhlásenia, ktoré sú kritické voči EÚ, a ktoré možno podľa nášho názoru vnímať ako proruské, resp. v súlade s prokremeľskými naratívmi (Západ chce, aby sa Slovania zabíjali) a vyčleňovaním Slovenska oslabujú jednotný európsky postoj voči Rusku.

Uvedené vyjadrenia možno vnímať ako expresívne, čo však podľa nás nemusí byť problematické z hľadiska princípu objektívnosti programu aktuálnej publicistiky. Domnievame sa, že použitie takýchto expresívnych vyjadrení je v programe aktuálnej publicistiky prípustné.

Podávateľ tiež namietal zaujatosť moderátora, ktorá mala byť zrejmá napr. z jeho vyjadrenia, že „premiér lieta do Moskvy“, pričom tam bol iba raz. Podľa podávateľa ide o zveličovanie a snahu o vytváranie „kauzy“ bez reálneho základu.

¹² <https://www.aktuality.sk/clanok/OoB6PjV/v-polsku-pisu-o-matucich-slovach-roberta-fica-k-ukrajine-premier-tusk-spochybnoval-zmysel-v4/>

¹³ https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/fico-moskva-putin-fiala-opozice-nazory.A241222_191849_zahranicni_vlc

¹⁴ <https://www.teraz.sk/slovensko/brief-zelenskyj-kritizuje-fica-za-nav/845256-clanok.html>

¹⁵ <https://www.ta3.com/clanok/973035/ficovu-navstevu-v-kremli-si-vsimol-aj-svet-zahranicne-media-pisu-o-proruskom-postoji-reaguje-aj-moskva>

¹⁶ <https://news.refresher.sk/179314-Finsky-prezident-kritizuje-Slovensko-ako-problematickeho-clena-EU-Sutaj-Estok-mu-posiela-odkaz>

V programe v tejto súvislosti zaznelo:

moderátor: „*To je to, čo hovoríte. On hovorí o prezidentovi Zelenskom, že chodí žobrať po Európe, že ho má plné zuby. Hovorí, že na Slovensku síce na Ukrajinu prúdi plyn, ale že to nie je náš plyn, čo tam posielajú iné krajiny, lebo keby sme my posielali, že on by to zastavil, vyhráždza sa zastavením dodávok elektrickej energie, premiér lieta do Moskvy, na Úrade vlády sa počas rokovania Vlády Slovenskej republiky v úplne inej budove zrazu objaví veľmi skúsený ruský veľvyslanec, pán Bratčíkov, asi nebol prvý raz na Úrade vlády predpokladám, no tak...*“

Domnievame sa, že vyjadrenie „premiér lieta do Moskvy“ je v danom kontexte prípustné. V tomto kontexte totiž podľa našej mienky tvrdenie neslúži na vyjadrenie faktu o tom, koľkokrát bol premiér Fico v skutočnosti v Moskve, ale môže byť chápané skôr ako hyperbola na zdôraznenie orientácie R. Fica na Rusko, resp. konanie, ktoré ide proti európskemu ukotveniu a orientácii Slovenska. Takéto vyjadrenie je podľa nás prípustné vzhľadom na publicistický formát programu, ktorý má na rozdiel od spravodajstva väčšiu flexibilitu v používaní expresívnych a obrazných vyjadrení. Navyše, je potrebné pripomenúť, že premiér R. Fico už dlhšiu dobu opakovane avizuje (a bolo to známe aj v čase vysielania programu), že sa do Moskvy chystá znovu, na výročie skončenia 2. svetovej vojny v máji tohto roku.

V programe sme zaznamenali niekoľko reakcií moderátora, ktoré naznačujú určitý hodnotiaci tón, ktorý by mohol byť vnímaný ako náklonnosť k Wlachovského kritickému pohľadu na Fica:

M. Wlachovský: „*Ja prestávam nášmu predsedovi vlády rozumieť už dlhší čas, prestávam vnímať, čo je jeho rola? Jeho rola je športový komentátor alebo jeho rola je predseda vlády Slovenskej republiky, ktorý sa má starať o záujmy Slovenskej republiky a jej občanov? Pretože z tohto to nie je jasné. Tá jeho... teda myslel som si v prvom rade, že teda viac sa rozumie a venuje futbalu ako tenisu, ale to sú také ako zvláštne veci pre mňa, pretože on tam hovorí, že je súčasťou tímu, ktorý prehráva alebo prehrá už podľa neho, tak potom moja otázka je, čo si robil, hej? Nehovoriac o tom, že je, že pod jeho vedením 20 rokov, tu 14 rokov minimálne vládne, sa Slovensko v rámci toho tímu EÚ prepadlo úplne, že na chvost a tento človek ide dávať rady tomu zvyšku, že čo majú robiť?*“

moderátor: „*Tak to znie, tak to znie. Ako poučovanie a rady.*“

...

M. Wlachovský: „*Ja sa musím ospravedlniť, ale proste stanovisko Úradu vlády je vyslovene že detinské. Buď tým povedali, že Rusko tu má dezorientovaného veľvyslanca, ktorý napriek tomu, že X-krát bol na Úrade vlády, nevie trafiť do hlavnej budovy, alebo hovoria o tom, že majú totálne dezorganizovanú ochranu budov a že proste pri bráne toho ruského veľvyslanca nikto nečaká a dovoľujú mu voľne sa potulovať po areáli Úradu vlády.*“

moderátor: „*Jedno horšie ako druhé.*“

M. Wlachovský: „*Jedno horšie ako druhé, čiže ono je to smiešne a smutno smiešne, ale pravdepodobne pravda je taká, že on vedel, kam ide a vedel, s kým má to stretnutie a to je to, čo by sa mohla a mala dozvedieť aj slovenská verejnosť. Je to mimoriadne bizarné, keď ruský veľvyslanec navštevuje, štátu, ktorý nás stále má na zozname nepriateľov, opätovne to budem opakovať, nič sa na tom nezmenilo, tak príde na Úrad vlády počas rokovania vlády, do budovy, v ktorej sa to rokovanie deje.*“

moderátor: „*Zvláštny signál. No inak u tohto človeka, ktorý je prezidentom mocnosti, ktorá nás má na zozname nepriateľov, bol teda predseda vlády okolo Vianoc na utajenej a súkromnej návšteve.*“

M. Wlachovský: „*To sa neustále menilo tá interpretácia tej návštevy, to je neuveriteľné*“

moderátor: „*No ja zostávam pri tej pôvodnej prvej. Videli sme fotky zverejnené tuším Itar-Tassom, štátnou ruskou agentúrou, kde oproti pánovi Ficovi sú traja hneď zástupcovia Ruskej federácie, vrátane prezidenta Putina, ťažko povedať, ako takýto vzťah vyzerá v diplomatických kruhoch, keď takú fotku vidíte vy, ale opäť si pomôžem citátom...*“

M. Wlachovský: „*Celé zle. Celé zle.*“

moderátor: „*Celé zle, hej? Že čo to je, že vás vypočúvajú traja? A vy tam sedíte sami?*“

Domnievame sa však, že uvedené reakcie vzhľadom na svoju intenzitu a frekvenciu nepredstavujú také nedostatky, ktoré by zakladali podozrenie pre možné porušenie princípov objektívnosti a nestrannosti posudzovaného programu.

Celkovo podľa nás možno hodnotiť otázky moderátora Závodského vzhľadom k diskutovaným témam ako relevantné a vecné. Ako avizoval v úvode programu: „Ak Robert Fico hovorí o konci svetového poriadku, kde je tam miesto pre malé krajiny ako Slovensko, aj po návšteve pána premiéra v Kremli či prítomnosti ruského veľvyslanca na našom úrade vlády? Hrozí nám prepád do ruskej sféry vplyvu a čo by to znamenalo pre našu suverenitu a prežitie? Dokážeme si ako Európania garantovať našu bezpečnosť aj sami a bude toho stále súčasťou aj Slovensko? O tom všetkom, ale aj o ďalších nesmierne ťažkých a náročných otázkach sa budeme baviť dnes tu v štúdiu...“ Tomu zodpovedali moderátorove otázky, ktoré vychádzali z konkrétnych verejných vyhlásení, postojov a krokov premiéra R. Fica. Tie boli v čase vysielania programu už široko medializované, boli predmetom širšej diskusie a okrem aktuálnych vyjadrení R. Fica reagujúcich na telefonát D. Trumpa s V. Putinom, príp. aktuálnej udalosti ako bola návšteva ruského veľvyslanca na úrade vlády, boli dlhodobo známe. V programe nezazneli, žiadne nové informácie týkajúce sa R. Fica, príp. vlády, ktoré by si podľa nás vyžadovali bezprostrednú reakciu dotknutej strany.

Host M. Wlachovský v programe hodnotil a kritizoval kroky R. Fica predovšetkým z diplomatického a medzinárodno-politického hľadiska, teda aký signál vysielajú z pohľadu medzinárodného postavenia Slovenska. Kritizoval R. Fica z pozície diplomata, nie z pozície aktívneho politika a politického súpera. Jeho kritika vychádzala z toho, čo považuje za slovenský zahraničnopolitický záujem, teda príslušnosť k Európskej únii, resp. k Západu ako celku. Napr. udalosť akou bola návšteva R. Fica u ruského prezidenta v Moskve, bola Wlachovským kritizovaná nie z hľadiska deklarovaného vecného účelu (ktorým bolo rokovanie o dodávkach plynu), ale z hľadiska toho, aký medzinárodnopolitický signál táto návšteva vyslala, a to aj s ohľadom na okolnosti za akých sa uskutočnila (utajenosť a netypický formát stretnutia). Rovnako, prítomnosť ruského veľvyslanca na úrade vlády počas rokovania vlády. Tieto udalosti boli diskutované a kritizované v širšom kontexte vyhlásení R. Fica, ktoré preukázateľne vyvolávajú u časti domácej aj zahraničnej verejnosti otázky a určité obavy ohľadne zahraničnopolitického smerovania Slovenska pod jeho vedením, keďže sa vymykajú postojom a krokom väčšiny štátov EÚ.

Napriek tomu, že v programe zazneli na adresu R. Fica vyjadrenia, ktoré svojou formou skĺzavali do expresívnejšej a osobnejšej roviny („putinská blcha v európskom kožuchu“; „človek, ktorý je geopoliticky zmätený a dezorientovaný“), z celkového pohľadu možno podľa nás diskusiu hodnotiť ako odbornú a vecnú.

Domnievame sa, že vecná a odborná kritická diskusia ohľadne postojov a krokov predsedu vlády R. Fica v otázkach zahraničnopolitického smerovania krajiny je v širšom verejnom záujme.

V posudzovanom programe sme nezaznamenali také nedostatky, ktoré by spochybňovali jeho súlad s ustanovením § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

ZÁVER:

Na základe uvedených skutočností sa domnievame, že vysielateľ programovej služby EXPRES odvysielaním programu *Braňo Závodský Naživo* zo dňa 14. 2. 2025 **neporušil ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.**

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0070/SO/2025)

Monitorované vysielanie: *Braňo Závodský naživo*

Deň vysielania: 14. 2. 2025

Čas vysielania: 12:12 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

- 12:12 hod. – začiatok programu *Braňo Závodský naživo*

- 12:47 hod. – koniec programu *Braňo Závodský naživo*

Braňo Závodský, moderátor: „Donald Trump telefonoval s Vladimirom Putinom o ukončení vojny na Ukrajine. Telefonoval aj s prezidentom Volodymyrom Zelenským. Telefonáty označil za produktívne a dobré. Náš premiér medzitým na sociálnej sieti hovorí o konci svetového poriadku, Európska únia a Ukrajina podľa neho prehrali tenisovou terminológiou 0:3 na sety. Aký koniec ruskej vojny na Ukrajine vlastne plánuje Trump s Putinom? Dostane pritom slovo aj Európska únia a najmä samotná Ukrajina? Ak Robert Fico hovorí o konci svetového poriadku, kde je tam miesto pre malé krajiny ako Slovensko, aj po návšteve pána premiéra v Kremli či prítomnosti ruského veľvyslanca na našom úrade vlády? Hrozí nám prepad do ruskej sféry vplyvu a čo by to znamenalo pre našu suverenitu a prežitie? Dokážeme si ako Európania garantovať našu bezpečnosť aj sami a bude toho stále súčasťou aj Slovensko? O tom všetkom, ale aj o ďalších nesmierne ťažkých a náročných otázkach sa budeme baviť dnes tu v štúdiu a to so slovenským diplomatom, našim bývalým ministrom zahraničných vecí Miroslavom Wlachovským. Pán Wlachovský, dobrý deň, vitajte.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „Dobrý deň prajem.“

Braňo Závodský, moderátor: „Veľmi pekne ďakujem, že ste prišli, no tak to sú naozaj veľmi náročné témy, najmä preto, že tá prediktibilita alebo vôbec to odhadovanie toho, že čo bude o týždeň, o mesiac je nesmierne ťažká aj pri tom, ako nepredvídateľný je samotný prezident Spojených štátov Donald Trump. Ako nevieme, čo nosí v hlave ruský prezident Putin, no ale venujme sa teda tomu, čo vieme. Na začiatku, pán Wlachovský, zacitoval by som veľmi stručne: „dlhý a veľmi produktívny“, tak takto označil telefonát s Vladimírom Putinom americký prezident Donald Trump a potom vzápätí aj takisto kratučký citát: „veľmi dobrý telefonát s Volodymyrom Zelenským“. Trump tvrdí, že Vladimír Putin chce mier, no tak teraz otázka, pán Wlachovský, je, že aké sú vlastne reakcie všetkých týchto zúčastnených strán, prípadne aj ďalších, myslím najmä Európsku úniu, na tieto nové udalosti. Zdá sa, že Kreml musí byť spokojný, naopak Kyjev znepokojený, pretože z toho nevyplývajú žiadne záruky jeho územnej celistvosti, jeho suverenity, no a potom aj to znepokojenie Európskej únie, pretože ako by hrozilo, že sa idú Trump s Putinom dohadovať úplne bez nás.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „No je to, je to naozaj náklad a je toho, je toho pomerne veľa. Začnem tou nepredvídateľnosťou prezidenta Trumpa. Je tretí týždeň tuším vo funkcii a naozaj to zobral s veľkým hrmotom aj doma, aj vo svete. Vidíme, aké veci sa dejú v Spojených štátoch, ako zasahuje Elon Musk do vládnych štruktúr a ako zastavili v podstate vyplácanie peňazí a činnosť United States Information Agency, teda agentúry na pomoc medzinárodnú, ktorú majú Spojené štáty, čiže dejú sa veci, ktoré ale svojím spôsobom boli ohlasované dopredu a svojím spôsobom boli aj... nemali by byť úplným prekvapením ani pre nás, ani pre svet. Môžeme si hovoriť o tom, že v inom štýle alebo možno v inom poradí, v inom garde a tak ďalej, ale mnohé z tých vecí, ktoré sa dejú naozaj boli v predvolebnom programe Donalda Trumpa a mali by sme byť na ne vo veľkej miere aj

pripravení, špeciálne na to, na čo sa Európa mala pripravovať a pevne verím, že sa pripravovala, sú tie ekonomické veci a otázka cieľ. Možno sa k tomu dostaneme...”

Braňo Závodský, moderátor: „Určite všetko, čo ste hovorili, postupne preberieme.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „...dostaneme neskôr. Donald Trump povedal svojho času v predvolebnej kampani, že ukončí konflikt na Ukrajine do 24 hodín, no 24 hodín dávno prešlo, ale je to jedna z jeho priorít úplne evidentne a hľadal cestu, akým spôsobom to zariadiť aj cez viacerých emisárov proste, riešil to, akým spôsobom sa skontaktovať s Putinom, so Zelenským a akým spôsobom ich primäť k tomu, aby teda sa začali rokovania o mieri. Tá debata je naozaj taká, že mier môže nastať okamžite, stále platí tá téza, čo platí už tri roky. Mier môže nastať okamžite, keď Vladimir Putin si povie, že proste odcvára so svojimi vojskami...”

Braňo Závodský, moderátor: „Presne tak.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „...s ktorými napadol, napadol nezávislú susednú Ukrajinu. No ale tak to asi nie je zrejme cieľom trojdňovej operácie, ktorá trvá tri roky a cieľom, cieľom toho je získať, získať územie a nejakým spôsobom znehybniť a zneutralizovať a povedal by som pokoriť Ukrajinu až do momentu jej nejakej úplnej, úplného poníženia. Narazil na tej Ukrajine za tri dni sa to nepodarilo. Ukrajina sa dokázala brániť tri roky a svoju suverenu si zachovala. Teraz ide o to, akú podobu, aký charakter bude mať ten mier a tam sú tie názory veľmi odlišné.“

Braňo Závodský, moderátor: „Ak hovorí prezident Trump, že verí Vladimirovi Putinovi, že chce mier?“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „No ja mu, ja mu verím možno už dneska tiež preto, že naozaj Rusko nie je v dobrej kondícii a trochu ako takého nádychu, výdychu by si to zrejme prial aj Vladimir Putin. Problém je v tom, že to prímerie, ktoré nazveme mierom, môže znamenať len loddych pred ďalšou fázou agresie.“

Braňo Závodský, moderátor: „Presne na to som sa chcel spýtať.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „Môže sa stať proste, že prímerie potrvá, ja neviem, možno aj počas celého obdobia mandátu mandátu Donalda Trumpa, ale to dá Rusku, ktoré dneska už funguje de facto na ako ako vojenská ekonomika, šancu dozbrojiť, pripraviť, pripraviť ďalšie, ďalšie kádre.“

Braňo Závodský, moderátor: „A potom v príhodnom čase napríklad po konci mandátu Donalda Trumpa to spustiť, lebo tam minimálne v jeho prípade, nechcem nič zlé predikovať, nechcem porovnávať Spojené štáty americké s Ruskom, kde Vladimir Putin niekoľkokrát menil ústavu, aby mohol byť prezidentom desiatky rokov a ešte ďalšie, aby ním zostal, v Spojených štátoch amerických ústava hovorí, že Donald Trump má pred sebou vlastne posledné 4 roky svojho mandátu, pretože už raz prezidentom bol. No, ale nadviažem na to, čo hovoríte, pán Wlachovský, že teda aký mier, s akými zárukami. Minister obrany Spojených štátov amerických Pete Hegseth, aj prezident Donald Trump v podstate v tých včerajších výstupoch vylúčili budúcu účasť, budúci vstup Ukrajiny do Severoatlantickej aliancie, aj že by mala mať na svojich, na svojom území vojakov Spojených štátov amerických. Minister obrany doslova povedal a to je citát: „chceme rovnako ako vy suverénnu a prosperujúcu Ukrajinu, ale musíme začať uznaním, že návrat k hraniciam Ukrajiny spreď roku 2014 je nerealistický cieľ, naháňanie tohto iluzórneho cieľa len predĺži vojnu a spôsobí viac utrpenia. Trvalý mier pre Ukrajinu musí zahŕňať silné bezpečnostné záruky, aby sa vojna znovu nezačala“. To je aj to, o čom tu hovoríme. Donald Trump teda odkazuje Európskej únii, že sa bude musieť o tú stabilitu, o tú bezpečnosť Ukrajiny postarať sama, ako si toto vlastne vysvetliť?“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „No Donald Trump chce tú zodpovednosť preniesť na, preniesť jednoznačne na Európu.“

Braňo Závodský, moderátor: „No ale prepáčte, teraz vám do toho musím skočiť. No ale mier chce vyjednať on s Putinom, ale zodpovednosť má niekto iný?“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „No však presne to je, to je to v podstate absolútne neprijateľné pre aj Európsku úniu, ale aj Ukrajinu samotnú. To nie je mier, ktorý sa dá dojednať takým spôsobom, že sa stretnú dvaja lídri Ruska a Spojených štátov a dohodnú sa o všetkom ostatnom. Hej...?“

Braňo Závodský, moderátor: „No ved’.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „...a postaví tých ostatných pred hotovú vec. Takéto... to by presne podľa mňa nebol ten mier, ktorý by mal nejaký nejaké dlhé trvanie. Oni sa môžu porozprávať o nejakých rámcach, hej, tomu verím, že toto môže prebehnúť, ale v konečnom dôsledku nedá sa rokovať o Ukrajine bez Ukrajincov a nedá sa rokovať o Európe bez Európanov, to proste nie je, nie je možné. Keď to nastane, tak samozrejme tí... aj tá Ukrajina to nemusia akceptovať, aj tá Európa to nemusí akceptovať.“

Braňo Závodský, moderátor: „Skúsme toto rozviesť.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „Ja si myslím totiž to, že hlboké presvedčenie Donalda Trumpa, že on nadiktuje niečo Európe, je trochu mylné. Hej? Ako má silné nástroje na to, akým spôsobom Európu do niečoho dotlačiť a myslím si, že ich aj vie umne využívať, ale nemá nejaký absolútny nástroj, ktorým by proste Európanov donútil.“

Braňo Závodský, moderátor: „Rozumiem, no minimálne z pohľadu nášho predsedu vlády Roberta Fica to vyzerá úplne naopak. Pán Wlachovský, ale k tomu sa dostaneme v druhej časti tej otázky, tá prvá je to, čo ste vy začali, aké sú teda reakcie prezidenta Zelenského, ukrajinskej strany na to, čo sa včera udialo aj s tým, že ako hovorím, žiaden odkaz o zachovaní suverenity, o zachovaní pôvodných hraníc, o čo Ukrajina bojuje a ešte aj akoby rokovanie ponad ich hlavy o budúcnosti ich vlastnej krajiny?“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „No vy ste tu, vy ste citovali nového amerického ministra obrany, ktorý vlastne prišiel na svoju prvú cestu do Európy, mal stretnutia v Bruseli v NATO headquarters so svojimi partnermi a potom povedal tieto výroky, ktoré ste citovali. No ale už trochu zacúval už, už proste hovorí o tom, že nič nie je zo stola a že ten hlavný negociátor je predsa len prezident Trump a to znamená, že nedá sa vylúčiť nič a keď sa nedá vylúčiť nič, tak sa nedá vylúčiť ani vopred ani členstvo Ukrajiny v Severoatlantickej aliancii. Jednoducho trochu si ho doma podali za to, že vopred povedal parametre...“

Braňo Závodský, moderátor: „Akoby odkryl karty vlastne.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „Odkryl karty, hej, čiže toto nie úplne vyšlo a hlavne ako naozaj platí v dnešných Spojených štátoch tá hierarchia, že o všetkom rozhoduje, rozhoduje prezident Trump. To jeho okolie je v podstate jemu na povel, takže pán minister obrany sa v tomto smere zaradil, ale už poskytol, poskytol...“

Braňo Závodský, moderátor: „Nejaký náhľad do toho myslenia?“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „...Rusom poskytol, putinovcom, vlastne čo bude, kam až chcú ísť alebo, čo chcú urobiť. Nebolo to podľa mňa úplne že takticky, takticky, múdre a vhodné, ale naozaj tie debaty v Spojených štátoch prebiehajú aj v tomto duchu, že čo všetko

môžeme Ukrajine dať, čo všetko... On na jednej strane tvrdí, že chcú zachovať nezávislosť a suverenitu Ukrajiny, na druhej strane hovorí z jeho pohľadu realisticky, že proste nepodariť sa tie územia získať všetky naspäť. Prezident Zelenský samozrejme má svoju, má svoje informácie a má aj svoju rolu. Hej? On má informácie o tom, ako stoja Ukrajinci a ako sa im vedie na bojisku, má ich určite najpresnejšie, ale zároveň prezident Zelenský tu tri roky bráni tú krajinu a nemôže teraz povedať, že vaše úsilie trojročné bolo zbytočné alebo aj tak to neobhájime a tak ďalej, však on má aj vlastnú domácu politickú situáciu, čiže nie každé riešenie, ktoré môžu navrhnúť Donald Trump a Vladimir Putin, je riešenie, ktoré je akceptovateľné pre Ukrajinu.“

Braňo Závodský, moderátor: „Áno, samozrejme.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „A myslím si, že dneska sa začína v Mníchove známa mníchovská bezpečnostná konferencia a sú signály, že by sa tam mala stretnúť americká delegácia s ruskými predstaviteľmi.“

Braňo Závodský, moderátor: „Ale s opozičnými. Pokiaľ viem, oficiálne ruské nejaké inštitúcie alebo ich predstaviteľov tam nie sú pozvaní. Či?“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „Tam bola snaha, tam bola snaha o to, aby Rusi rokovali so splnomocnencom pre Ukrajinu Kellogom, to nejakým spôsobom padlo a teraz sa špekuluje o tom, že by do Mníchova mohli priletieť, ale neviem, hovorím, je to...“

Braňo Závodský, moderátor: „Aha, ja sa ešte k tomu Mníchovu by som sa dostal aj cez vyhlásenia nášho pána prezidenta, ktorý sa zúčastňuje za Slovensko tejto konferencie, ale späť k tej druhej časti otázky, ktorú som naznačil predtým, a tomu zásadne inému pohľadu na vec nášho predsedu vlády Roberta Fica preto, že teda aj on reagoval na tieto telefonické rozhovory Donalda Trumpa, ako inak cez sociálne siete dlhोčizným stanoviskom, dlhोčizným textom, ktorého nadpis bol, pán Wlachovský, takýto, že štvorhra: Trump, Putin - Európska únia, Ukrajina 3:0 na sety a ešte v zátorke 6:0, 6:0, 6:0, píše predseda vlády Robert Fico a dodáva, že Európska únia je po Ukrajine druhým porazeným, že Európska únia je bezradná, že sa s ňou dnes nikto nebaví, že v Európskej únii netušíme, čo sa deje medzi USA a Ruskom, čo je podľa neho rozhodujúce pre ukončenie vojny. No tak čo na toto hovoríte, pán Wlachovský?“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „Ja prestávam nášmu predsedovi vlády rozumieť už dlhší čas, prestávam vnímať, čo je jeho rola? Jeho rola je športový komentátor alebo jeho rola je predseda vlády Slovenskej republiky, ktorý sa má starať o záujmy Slovenskej republiky a jej občanov? Pretože z tohto to nie je jasné. Tá jeho... teda myslel som si v prvom rade, že teda viac sa rozumie a venuje futbalu ako tenisu, ale to sú také ako zvláštne veci pre mňa, pretože on tam hovorí, že je súčasťou tímu, ktorý prehráva alebo prehrál už podľa neho, tak potom moja otázka je, čo si robil, hej? Nehovoriac o tom, že je, že pod jeho vedením 20 rokov, tu 14 rokov minimálne vládne, sa Slovensko v rámci toho tímu EÚ prepadlo úplne, že na chvost a tento človek ide dávať rady tomu zvyšku, že čo majú robiť?“

Braňo Závodský, moderátor: „Tak to znie, tak to znie. Ako poučovanie a rady.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „On z pozície nejakého medzinárodného guru akože sa hrá na Kissingera, alebo čo vlastne robí náš pán premiér? Pán premiér by sa mohol konečne začať venovať práci pre Slovensko a pre slovenských ľudí, keď mám byť veľmi úprimný a toto to nie je, pretože to, čo by sme mali robiť v tomto čase, je presne to, čo neurobil. Mal by sa venovať tomu, ako posilňovať spoločnú Európsku obranu, lebo dneska Európska únia sa dostala do situácie, že potrebujeme takú, takú, také zrýchlenie, takú zrýchlenú emancipáciu Európskej únie vo viacerých oblastiach, v ekonomickej, ale najmä v tej obranno-bezpečnostnej, pretože nám naši priatelia spoza oceánu, kde sa vymenila garnitúra, hovoria teraz ste, teraz musíte vy viacej platiť a vy viacej sa

starat' o bezpečnosť v Európe, my máme biznis v Pacifiku, my máme hlavného oponenta v Číne a vy sa starajte trochu viacej o tú Európu. To nie je nejaké úplné nóvum, len ja sa pýtam, kde je v tom Slovensko a kde je v tom slovenský predseda vlády?“

Braňo Závodský, moderátor: *„To, čo hovoríte, pán predseda vlády skôr teda zohráva v tomto momente asi nejakú rolu tútora alebo človeka, ktorý poučá ostatných, hovorí doslova, to je ďalší citát: „neviem, či to vyznieva trochu trápne, keď sa dnes niektoré členské štáty Európskej únie a inštitúcie Európskej únie domáhajú miesta za rokovacím stolom o mieri“, alebo pán predseda vlády hovorí, že jediné, čo vedia títo ľudia, je vrieskať na jeho stranu a on v tom momente, keď oni sebavedomou hovoria o tom, že Slovensko sa musí pripraviť na novú kvalitu medzinárodných vzťahov, že môžeme zostať, že nemôžeme zostať stáť ako kamenná kaplnka za dedinou. Pán predseda vlády používa rád aj takéto prirovnania, ale to v situácii, keď povedzme pani komisárka pre vonkajšie vzťahy Európskej únie pani Kaja Kallas vyhlási, že okliešťovanie Európskej, okliešťovanie územia a suverenity Ukrajiny Európska únia akceptovať nebude a že za ňou stoja všetky krajiny, no ale my vidíme tieto výroky a vyhlásenia a správanie sa Roberta Fica a najmä takisto aj Viktora Orbána, ktorý robia skôr politiku verbálne, asi sa to nedá inak povedať, ako proti Európskej únie.“*

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: *„Pozrite sa, v prípade nášho pána premiéra ja to považujem za výraz zúfalstva, pretože bol som v Bruseli minulý týždeň, rozprával som sa tam s mnohými ľuďmi aj s Európskej komisie, aj, aj s vysokými slovenskými funkcionármi, ktorí proste robia v európskych inštitúciách a pýtal som sa, aké je naše postavenie a teda akože to, čo som počul bolo zo všetkých strán rovnaké, Slovensko je dneska irelevantné, Slovensko na Európskej úrovni nevyvíja žiadnu aktivitu a s Robertom Ficom sa v podstate nikto moc nerozpráva.“*

Braňo Závodský, moderátor: *„Ako je to možné, keď on hovorí, že chce byť aktívny práve aj na pôde Európskej únie v presadzovaní tej suverénnej slovenskej zahraničnej politiky.“*

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: *„Ale ako to robí?“*

Braňo Závodský, moderátor: *„Ja neviem, povedzte vy.“*

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: *„Jeho dneska vnímajú ako putinskú blchu v európskom kožuchu. Keď to tak mám povedať.“*

Braňo Závodský, moderátor: *„Hej, fakt takto?“*

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: *„No tak však sa tak správa a tá cesta do Moskvy, to čo myslíte akože, to potešilo jeho partnerov za rokovacím stolom? To... proste jednoducho stratili sme dôveryhodnosť našich najbližších partnerov. To si treba povedať...“*

Braňo Závodský, moderátor: *„To je fakt, aj dneska.“*

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: *„V Európe je to fakt, v Európe je to fakt, hej? Ja chápem, že on sa teraz chce napojiť cez Viktora Orbána na americkú administratívu Donalda Trumpa, uvidíme, do akej miery mu táto stratégia vyjde. Ešte nás bude presviedčať, že on je ten, ktorý rokuje s hlavami najmocnejších štátov, tam bol s Putinom, možno bude s Trumpom a tak ďalej, lenže náš...“*

Braňo Závodský, moderátor: *„S čínskym prezidentom.“*

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: *„S čínskym prezidentom, lenže náš záujem, náš záujem leží v Európe. Osemdesiat percent našej ekonomiky je v Európe. Ako rozprávajme sa o tom, čo je reálne. My potrebujeme dneska posilniť európsku obranyschopnosť*

a v rámci tej Európskej obranyschopnosti Slovensko je jedným z tých slabších článkov, hej, to si povedzme, keď si zoberieme, aké sú naše investície do obrany, aké sú naše výdaje z HDP na obranu, no tak nie sme, nie sme žiadni lídri v porovnaní napríklad s našim severným susedom.“

Braňo Závodský, moderátor: „Áno, s ním sa nemôže asi porovnávať nikto, ani Spojené štáty americké pomaly z NATO, či?“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „Tak určite sa Spojené štáty môžu porovnávať s prakticky hocikým.“

Braňo Závodský, moderátor: „Tak áno, samozrejme, tou obrovskou šírkou, ja som myslel, samozrejme v zmysle v pomere k HDP.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „V dynamike.“

Braňo Závodský, moderátor: „No tak presne, veď práve to som chcel povedať, že áno, pán predseda vlády má skôr veľmi negatívne až nepriateľské vyhlásenia smerom k únii. Veď za všetky snád' asi stačí si spomenúť, že Západu ide o to, aby sa zabíjali Slovania a nie o mier.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „A on sa kde v tom vidí? On je ten Východ, alebo je ten Slovan, alebo je ten Západ?“

Braňo Závodský, moderátor: „Kde ho vidíte vy, je otázka?“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „Ja ho vidím ako človeka, ktorý je geopoliticky zmätený a dezorientovaný, keď mám pravdu povedať.“

Braňo Závodský, moderátor: „Tak dajme dva... nechcem vás používať tu ako nejakého fact-checkera, ale predsa len dve veci, pán Wlachovský, aby bolo v tom jasno. Tá prvá, prepáčte, Robert Fico dookola opakuje, že mierové plány, ktoré boli v roku 2022 na stole, pravdepodobne hovorí o Minských dohodách, nedopadli dobre preto, lebo, a to je citát pána Fica: „Západ to Ukrajine zakázal, lebo sa naivne domnieval, že politicky a ekonomicky oslabí Rusko.“ Takisto sa v tej súvislosti spomína vtedajšia návšteva britského premiéra v Kyjeve, po ktorej vraj Ukrajina nátlak, teda Európy a Británie, pokračovala vo vojne a nechcela uzavrieť mierovú dohodu s Ruskom. Je to pravda?“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „Viete, kto je jediný európsky premiér, ktorý v tom Kyjeve nebol? Volá sa Robert Fico. Tak keby sa chcel presvedčiť o tom, ako to je naozaj, mohol sadnúť do vlaku, mohol tam ísť, mohol sa spýtať. Ukrajinci toto popierajú, dávno to popreli, proste tak to nebolo, to je jeho konštrukt. Možno ho počul v Infovojne, možno ho dostal od niekade inej, z ruských zdrojov, ale proste tak to nie je, že im to Briti zakázali.“

Braňo Závodský, moderátor: „Dobre. Druhá vec... ani sa tomu ďalej nevenujme. Tá druhá vec, Robert Fico tiež hovorí, opäť citát: „Bolo jasné, že vojna nemá vojenské riešenie, opakoval som to snád' tisíckrát. Napriek tomu vojnoví jastrabi v Európskej únii tlačili na Ukrajinu, tlačili Ukrajinu do ďalších jatiek“, no ale...“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „Prečo on nehovorí nikdy o tom vojnovom jastrabovi, ktorý to celé načal, začal, ktorý tam s tými vojskami vtrhol? Ako ja tomuto úprimne nerozumiem.“

Braňo Závodský, moderátor: „Ja vám poviem, pán Wlachovský. Poviem vám a pokračujte prosím. No pretože, Robert Fico citát: „Bolo to porušenie medzinárodného práva“, teda to, čo hovoríte, že vojnoví

jastrabi z Kremľa nabehli v plnej paráde do plnoformátovej vojny do Ukrajiny, ale pokračuje Robert Fico: „Rusko malo vážne bezpečnostné dôvody na takýto postup.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: *„Rusko malo vážne bezpečnostné dôvody na takýto postup, čiže keď si my povieme, že máme vážne bezpečnostné dôvody, tak čo, napadneme niektorého zo svojich susedov, lebo máme vážne bezpečnostné dôvody? Všetak to je absurdné, normálne hovorím, je geopoliticky zmätený. On nevie, či patrí k Západu, alebo nepatrí k Západu, on nevie, čo, či proste mu záleží na tom, aby náš najväčší sused rozlohou bol nezávislý štát a suverénny štát, alebo nie. To akým, pozrite pre mňa vždycky zahraničná politika predstavovala taký súbor koncentrických kruhov. Vždycky ako predstaviteľ Slovenska sa musím snažiť o to, aby som mal čo najlepšie vzťahy so svojimi vlastnými susedmi v prvom rade, pretože s nimi mám najväčšie, najväčšie množstvo vzťahov, s nimi mám najväčšie množstvo aj ekonomických vzťahov. Pozrite sa, kde sme dneska, hej, z tých piatich susedov, ktorých máme, minimálne s troma máme veľmi poškodené vzťahy, s Českou republikou, s Poľskom kvôli nášmu postoju k Ukrajine, práve včera alebo predvčerom vyšla, vyšiel taký prieskum, že po Poliaci dôverujú Slovákom výrazne menej než v predchádzajúcom roku. No tak čudujme sa, čím to asi tak môže byť. Hej, čo sa asi za ten rok a čosi stalo? No tak ako máme tu novú vládu a s novými postojmi a potom samozrejme Ukrajina. Ten spôsob, akým on komunikuje voči hlave štátu susednému, voči prezidentovi Zelenskému, akým spôsobom, akým on komunikuje o Ukrajincoch a Ukrajine je, je niečo, čo tu môže zanechať hlboké negatívne stopy na roky dopredu. My si vytvárame, on vytvára týmto veľmi negatívne prostredie pre Slovensko, pretože čokoľvek sa s tou Ukrajinou stane, s tými Ukrajincami, oni tu budú, oni tu budú a budú susediť so Slovenskom, takže nám by malo záležať na tom, aby sme mali pre nich aj cit, aj empatiu, aj pochopenie a vedeli im pomôcť. Navyše príde k tomu, že sa bude rekonštruovať Ukrajina, bude sa rekonštruovať spôsobom, že jej budú pomáhať západné štáty a my vďaka týmto Robertovým Ficovým výrokom sa zaradíme úplne na koniec toho radu, ktorý bude, budú mať možnosť nejakým spôsobom k tej rekonštrukcii Ukrajiny prispieť.“*

Braňo Závodský, moderátor: *„Pritom priamy sused.“*

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: *„Povedzte mi, že keby ste boli vy v koži Ukrajince, no dali by ste, dali by ste kontrakt vláde Roberta Fica?“*

Braňo Závodský, moderátor: *„Vláde Roberta Fica ja neviem, ale možno by som si spomenul na to, že hneď na začiatku vojny to bola krajina, ktorá významne pomohla mojej krajine, aby sa vedela brániť proti nejakému agresorovi. Možno toto, že... by som to preklenul.“*

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: *„Jednoznačne, jednoznačne. Náš, náš obraz na Ukrajine tie prvé dva roky tej vojny bol proste, zrazu z málo poznaného, temer neexistujúceho suseda to Slovensko vyskočilo a Ukrajinci ho začali vnímať veľmi, veľmi pozitívne. Robertovi Ficovi sa to podarilo zvrátiť, ale aby som pokračoval v tých koncentrických kruhoch, tak po susedoch sme v Európskej únii, to je náš životný priestor. Dohodnime sa na tom.“*

Braňo Závodský, moderátor: *„Hovorí to aj Robert Fico.“*

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: *„On to hovorí, ale čo preto robí, čo pre to robí, aby sme, aby sme tam boli rešpektovaní, vážení a tak ďalej? On na tú Úniu furt len frfle, dokolečka dokola. Kde sú jeho partneri v tej únii? Kto sem prišiel za ten rok a pol, alebo koľko to je, odkedy nastúpil, ktorý predsedovia vlád Európskej únie navštívili Slovensko?“*

Braňo Závodský, moderátor: *„Nič, nezachytili ste ani jedného? Myslím, že poľský premiér.“*

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: *„Bol tu Viktor Orbán a bolo také stretnutie na Javorine s Donaldom Tuskom, ktoré bolo tak akože v podstate polo na tajnáša, pretože dozvedeli sme sa to iba z obrázkov, ani to nebolo prezentované predtým ani potom. Koho, z koho*

iniciatívy to bolo, tak toto ja neviem, ale jednoducho toto sú dvaja. Hej? Za rok a pol trochu mizéria. Nie? A špeciálne na človeka, ktorý kedysi hovoril o tom, že my chceme byť v jadre Európskej únie. To si pamätám.“

Braňo Závodský, moderátor: „Áno, to bola hlavná politika tretej vlády, druhej vlády Roberta Fica.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí „Je to necelá dekáda, hej, odvtedy, hej. V dvetisíc šiestnástom počas úspešného slovenského predsedníctva v EÚ, klobúk dole, podarilo sa nám to vtedy, ale...“

Braňo Závodský, moderátor „Podarilo, podarilo aj s tou malou kauzou. No dobre.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí „Kde je ten Robert Fico? Čo sa mu stalo?“

Braňo Závodský, moderátor „To je to, čo hovoríte. On hovorí o prezidentovi Zelenskom, že chodí žobrať po Európe, že ho má plné zuby. Hovorí, že na Slovensku síce na Ukrajinu prúdi plyn, ale že to nie je náš plyn, čo tam posielajú iné krajiny, lebo keby sme my posielali, že on by to zastavil, vyhrážal sa zastavením dodávok elektrickej energie, premiér lieta do Moskvy, na Úrade vlády sa počas rokovania Vlády Slovenskej republiky v úplne inej budove zrazu objaví veľmi skúsený ruský veľvyslanec, pán Bratčíkov, asi nebol prvý raz na Úrade vlády predpokladám, no tak...“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí „Fotografická dokumentácia o tom jasne svedčí, že pán Bračikovi veľmi dobre vie, kde je ružový salónik Úradu vlády.“

Braňo Závodský, moderátor: „Počúvajte, pán Wlachovský, vy ste profík, ste diplomat, ak pozitívne viete, že nejaký ambasádor cudzej krajiny u nás je dostatočne skúsený na to, absolvoval dostatočné množstvo rokovaní na to, aby presne vedel, kam má ísť na rokovanie, povedzme s nejakým sekretariátom Úradu vlády a on sa ocitne v druhej budove Úradu vlády a ešte v čase, keď rokuje Vláda Slovenskej republiky, čo veľvyslanec predpokladám ako tieto informácie má, čo je to, čo je to za signál? Niečo si, máme si to nejak vysvetľovať, alebo máme prijať teda stanovisko Úradu vlády, že to bol len omyl, pretože prišiel do opačnej budovy?“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „Ja sa musím ospravedlniť, ale proste stanovisko Úradu vlády je vyslovene že detinské. Buď tým povedali, že Rusko tu má dezorientovaného veľvyslanca, ktorý napriek tomu, že X-krát bol na Úrade vlády, nevie trafiť do hlavnej budovy, alebo hovoria o tom, že majú totálne dezorganizovanú ochranu budov a že proste pri bráne toho ruského veľvyslanca nikto nečaká a dovoľujú mu voľne sa potulovať po areáli Úradu vlády.“

Braňo Závodský, moderátor: „Jedno horšie ako druhé.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „Jedno horšie ako druhé, čiže ono je to smiešne a smutno smiešne, ale pravdepodobne pravda je taká, že on vedel, kam ide a vedel, s kým má to stretnutie a to je to, čo by sa mohla a mala dozvedieť aj slovenská verejnosť. Je to mimoriadne bizarné, keď ruský veľvyslanec navštevuje, štátu, ktorý nás stále má na zozname nepriateľov, opätovne to budem opakovať, nič sa na tom nezmenilo, tak príde na Úrad vlády počas rokovania vlády, do budovy, v ktorej sa to rokovanie deje.“

Braňo Závodský, moderátor: „Zvláštny signál. No inak u tohto človeka, ktorý je prezidentom mocnosti, ktorá nás má na zozname nepriateľov, bol teda predseda vlády okolo Vianoc na utajenej a súkromnej návšteve.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „*To sa neustále menilo tá interpretácia tej návštevy, to je neuveriteľné*“

Braňo Závodský, moderátor: „*No ja zostávam pri tej pôvodnej prvej. Videli sme fotky zverejnené tuším Itar-Tasssom, štátnou ruskou agentúrou, kde oproti pánovi Ficovi sú traja hneď zástupcovia Ruskej federácie, vrátane prezidenta Putina, ťažko povedať, ako takýto vzťah vyzerá v diplomatických kruhoch, keď takú fotku vidíte vy, ale opäť si pomôžem citátom...*“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „*Celé zle. Celé zle.*“

Braňo Závodský, moderátor: „*Celé zle, hej? Že čo to je, že vás vypočúvajú traja? A vy tam sedíte sami?*“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „*To je proste, je to nerovnovážne, je to, ako keby išiel na koberček, je to... Prečo tam nebol slovenský diplomat s ním? To sú, to sú nepochopiteľné veci. A vlastne akým spôsobom sa tam dostal, to tiež dodnes, dodnes úplne presne nevieme.*“

Braňo Závodský, moderátor: „*Tak dve otázky, dve otázky z toho vyplývajú. Robert Fico hovorí, že máme zabudnúť na existujúci svetový poriadok a v Európskej únii by sme sa podľa neho mali začať okamžite riadiť starou pravdou, že budúcnosť sa dá predvídať najlepšie tak, ak na nej začnete aktívne pracovať, hovorí Robert Fico a hovorí tiež, že o tom bolo jeho stretnutie s ruským prezidentom na jeho návšteve.*“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „*No a ja na to hovorím, a ja na to hovorím, že podľa toho, čo pán predseda vlády rozpráva, tak jeho budúcnosť asi je tá budúcnosť, ktorú si predstavuje Vladimír Putin.*“

Braňo Závodský, moderátor: „*Čo to je, že zvíťazí Rusko na Ukrajine, že bude nastroľovať novú sféru vplyvu, ktorej členom bude tak, ako za starých čias aj Slovensko?*“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „*Ale veď oni to povedali, oni to povedali niekoľkokrát. Prvýkrát to naznačil v 2007 na Mníchovskej konferencii vo februári a potom došlo k vojne v Gruzínsku. Potom došlo k prvej vojne na Ukrajine, potom k invázii plnoškálovej a najnovšie pred tou inváziou povedal, že si to predstavuje tak, že svet sa vráti pred rok 97.*“

Braňo Závodský, moderátor: „*Teda pred rozšírenie o krajiny strednej a východnej Európy.*“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „*Kam patríme aj my.*“

Braňo Závodský, moderátor: „*Áno.*“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „*Takže ak chce svet Vladimíra Putina, tak chce svet, kde Slovensko nebude súčasťou Západu a nebude súčasťou, súčasťou Severoatlantickej aliancie, na tomto hádam sa vieme zhodnúť, že to je prudko proti záujmom Slovenska.*“

Braňo Závodský, moderátor: „*Čiže nesedí, ak v tej v tej istej vete potom hovoríte, že je EÚ a NATO váš životný priestor.*“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „*Absolútne nesedí.*“

Braňo Závodský, moderátor: „*No tak už nemáme veľa času, tak to skúsme uzavrieť tým, tak čo má tá Európska únia teraz robiť, hovorili ste, áno, začína aj Mníchovská bezpečnostná konferencia, Robert*

Fico napriek tomu, že chce byť aktívny, tam nie je. Zastupuje nás tam prezident Pellegrini, očakáva sa tam DJ Vance, teda JD, prepáčte, JD Vance, teda viceprezident Spojených štátov amerických, aj tamojší minister zahraničných vecí. Čo teda má tá Únia robiť, aby sa stala hráčom, aby sa to zlepšilo, aby sme sa mohli cítiť bezpečne?“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „V prvom rade musí Európa začať vyzbrojovať, musí naštartovať svoj obranný priemysel. To znamená, že musí dať tým priemyselníkom nejaké záruky odbytu tých produktov, lebo vy nemôžete spustiť výrobu bez toho, aby ste vedeli, že bude pre ňu dlhodobý odber.“

Braňo Závodský, moderátor: „No určite a najmenej takúto nákladnú.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „Musí, musí na to nájsť financie, vyčleniť na to financie, ktoré sú na to potrebné, ale to nie sú veci, ktoré by Európa nedokázala, len asi to bude znamenať potrebnú reformu, reštrukturalizáciu a asi to bude mať dopady na sociálny blahobyt Európy.“

Braňo Závodský, moderátor: „Veríte, že aj za účasti Slovenska, našej reprezentácie politickej?“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „Ja pevne verím, lebo ako my, keď sa z tohto vyčleníme, tak si strieľame do nohy, hej, stávame sa oveľa zraniteľnejším, oveľa oveľa zraniteľnejšími.“

Braňo Závodský, moderátor: „No dobre, toto je, akoby dajme tri bodky za tým, pán Wlachovský. Toto je rovno pozvánka pre vás, aby ste čo najskôr prišli, jednak sme nestihli hovoriť o tom veľmi zvláštnom kabinete ľudí, ktorými sa Donald Trump obklopil po voľbách, napríklad aj Elonovi Muskovi, ktorému už pán predseda vlády písal aj otvorený list dokonca...“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „Áno, písal, písal. Čítal som.“

Braňo Závodský, moderátor: „No tak o tomto všetkom by sme mohli rozprávať, aj o tom, ako dopadnú tieto bezpečnostné debaty, konferencie, záruky a čo z toho vyplynie.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „Veľmi rád prídem, keď ma pozvete.“

Braňo Závodský, moderátor: „Budem strašne rád a radi vás pozývame. Miroslav Wlachovský, náš bývalý minister zahraničných vecí, ďakujem veľmi pekne, že ste boli a podľa možností aj v tomto čo tu, o čom sa tu bavíme, príjemný deň aj víkend.“

Miroslav Wlachovský, diplomat, bývalý minister zahraničných vecí: „Ďakujem veľmi pekne a prajem krásny víkend všetkým.“

Braňo Závodský, moderátor: „Ďakujeme, dovidenia.“